

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenként egyszer, csütörtökön.	Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr.	Hirdetések díjai: a háromhasos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstáriilek minden egyes beigtatásért 30 kr.
Szerkesztői iroda: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.	Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. Kértek az igatási díjakat az igatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.	Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és igatási díjak küldendők.

N.-Becskerek, aug. 16-án.

A nagy Széchenyi „Tengerre magyar” jelszóval felkísértette nemzetünket a tengeri kereskedésre. Széchenyi messzelátó politikai volt, midőn rámutatott Fiumera, a magyar tengerpartra; szinte előre látta, hogy a magyar termények kivitele a szárazföldön a külföld vámpolitikája által sokféleképp fog akadályoztatni a jövőben. Jóslata beteljesült. Amerika konkurrál hazánkkal, a német birodalom irántunk szükkeblő vámpolitikát folytat; minek következtében természetesen hazánk kénytelen oly utat keresni magának a külföld piacaira, melyen kereskedésének nem vehetnek annyi akadályt eléje. Ezen út pedig a tengeri út, mely hazánkban Fiuméből indul ki. Fontos tehát reánk nézve Fiume, ezért a hazánk minden képviselője lelkesedéssel szavazta is meg azon áldozatokat, melyek e tengerparti város felvirágztatására szükségesek voltak. Kormányaink drága vasutakat és utakat építettek Fiumeért egy jobb jövő reményében. Igaz ugyan, hogy Fiumera szórt pazar költségeink eddig nem állanak arányban tengeri kereskedelmünk forgalmi nagyságával, a távoli jövő azonban igazolni fogja a nemzet politikáját Fiume iránt, ha ez vízi utakkal déli Magyarországgal közvetlen összeköttetésbe jut.

És hazánkat Fiume iránt folytatott politikájában támogatja maga Fiume városa is, mely ragaszkodásával, szeretettel és tántoríthatatlan hűségével a magyar korona iránt rója le halálját. A vonzalom és érdek, történelmi jog és sors egyaránt egymáshoz fűzi hazánkat és Fiumet.

Ezen összetartozás documentálása volt a budai dalárda fumei kirándulása és az most a fumeiek budapesti látogatása. Mindkettő látszólag jelentéktelen esemény, de momentuozus politikai súlyt nyerne az által, hogy a nemzet figyelme és tetszésével találkoztak. A két nép találkozásának alkalmával nyilvánult öröm és lelkesedés örvendés előzménye ama kérdés megoldásának, vajjon Magyarországhoz vagy Horvátországhoz-e csatoltassék végleg Fiume.

A belvizek levezetése tárgyában

folyó évi augusztus hó 11-én Nagy-Becskereken tartott értekezlet jegyzőkönyve.

Elnökül alispán és ministeri biztos örömmel üdvözlővén a szép számmal egybegyűlt értekezletet, kifejezést ad abbéli meggyőződésének, hogy az érdeklődés, melylyel a megye közönsége a belvizek levezetésének fel-

vetelt eszméjét felkarolta biztosítékot nyújt az iránt, hogy ezen, megyénk culturalis és gazdasági jövőjére döntő fontoságú ügy a kívánt irányban sikeres megoldást nyerend. A társulás jelen századában nem ritkán találkoznak azon tüneményvel, hogy a gyakori gyűlések és értekezletek megállapodásai erély és következetesség hiányában végre nem hajtanak, s csak eszmék maradnak létesítés nélkül. Hiszi, hogy ezen Torontálmegye létkérdésével azonos ügy, melynek megvitatása céljából a mai értekezletet egybe hívti szerencséje volt, nem lesz halva született gyermek, hanem biztos alapját képezendi egy boldogabb jövőnek.

Nem kívánja esetelni a belvizek által okozott roppant károk folytán megyszerzte beállott nyomor és inség nagyságát, hisz a jelenlévők nagybárra részesei vagy legalább tanúi voltak a károknak és pusztulásnak — s meg van győződve arról is, hogy a megjelentek osztoznak abbéli nézetében, miszerint a jelenlegi állapotok tarthatatlank.

A célba vett munkálatok rövid hetek alatt nem hajthatók végre; azonban éppen erre tekintettel elkerülhetlenül szükséges azok lehető leggyorsabb foganatosítása, hacsak Torontálmegye kis és nagy földbirtokosainak mulhalatlan bekövetkező tönkremenését megelőlni nem akarjuk.

E műveletek nagy áldozatokat rónak az érdekeltségre, melyeket amúgy is túlterhelt birtokosaink önmaguk elviselni képesek nem lesznek.

Hiszi azonban, hogy a magas kormány a kifizetett eszmét magaéva tevén azt azon érdekközösségnél fogva, mely e kérdés megoldásánál az állam és a megye birtokos közönsége között fennforog, nem csak erkölcsi, hanem hathatós anyagi támogatásban is részesíteni.

A célbaveendő munkálatok által az évek hosszú sorain át egymást követett elemi csapások következtében megyszerzte oly ijesztő márvén már is jelenkező inség részbeni enyhítése lehetővé válik, a mennyiben kereset hiány miatt az inséggel küzdő megyei lakosság munkát fog találni és családjaikat eltartatván, ez által a már is nagy mértékben nyilvánuló kivándorlási hajlamnak vételeje vétehetik.

Hogy a magas kormány az ügy iránt már is érdeklődik, tanúsítja az, hogy mai napra összehívott értekezletre Hajdu Gyula, kir. középítészeti felügyelő, mint a magas kormány szakközéget kiküldeni kegyeskedett. Felolvasatván nm. közmunka- és közlekedési minsteriumnak elnököl alispánhoz intézett e tárgyú leirat, az a jelenlévő érdekeltség által éljenzések között örvendétes tudomásul vétetett.

Ezek után elnököl alispán és ministeri biztos előadja, hogy a folyó évi július 24-én tartott előértekezlet alkalmával megállapítottak azon kérdések, a melyek a mai napra egybehívott értekezlet által megvitatandók és eldöntendők. — Azon kérdést intezi az egybegyűltekhez, vajjon e pontozatok egyenként olvastassanak-e fel és tárgyalassanak, avagy azok mindannyian felolvasatván, csak ezután vétessenek külön-külön tárgyalás alá?

Indítvány tetetett, hogy miután hallomás szerint a jul. 24-én megállapított pontozatok

némileg módosítottak azon célból, hogy az értekezlet minden egyes tagja a felvetendő kérdések iránt kellőleg tájékozva legyen, azok először felolvasassanak s csak ezután vétessenek külön-külön tárgyalás alá; — az indítvány elfogadotván, elnököl alispán és ministeri biztos felolvasatja a következő kérdéseket:

1. Vajjon a csatornázás szükségé elkerülhetlen-e, avagy más és mily eszközök alkalmazása mellett gondolja az értekezlet a megvitatott belvizektől mentesíteni.
2. Az egész megye területére egy csatornázási hálózat alapján avagy öblözetekenként eszközöndő-e és kik által?
3. Katona csatornázási tervzetét hajlandó-e elfogadni, avagy ettől eltérőleg új terv készíttessenek-e avagy annak felülbíralata eszközöndő-e és kik által?

4. A felmerülő csatornázási költségek tekintetében a) kerendő-e az állam közrejárásai segélye, b) pénzben vagy valamely határozott művek elkészítésében kerendő-e az, c) keressék-e a megyétől e célra közmunka-átengedés?

5. Szükséges-e egy végrehajtó bizottság megalakítása, melynek feladatában álland a felvetett kérdéseket meghívandó szakértők közbenjöttével behatóan tanulmányozni és a célbaveendő munkálatok iránt a majdan egybehívandó újabb értekezlet elé konkrét javaslatokat terjeszteni.

6. Keressék-e a Torontálmegyére nem alkalmazható 1874. évi XI. t.-cz. megváltoztatása avagy keressék-e a kormány, hogy ezen ügyet a megyei érdekeltség közbenjöttével tanulmányoztassa és a sürgős szükségessé vált intézkedéseket megtettesse?

Ezek után a felolvasott kérdések egyenként megvitatván az 1. pontot illetőleg hosszabb eszmecsere után határozatott, hogy a kérdés eként formulazandó: „Vajjon a víz levezetés szükségé elkerülhetlen-e és hajlandó-e az értekezlet a meghallgatandó szakértők véleménye alapján később megállapítandó módon Torontálmegyét a belvizektől mentesíteni? — E kérdés egyhangulag elfogadotott és illetőleg kimondotott, hogy a belvizek levezetése elkerülhetlenül szükséges s hogy a levezetés az e célból meghallgatandó szakértők véleménye alapján volna az általuk tisztának jelzendő módon s ajánlataik fonalán eszközöndő.

A második kérdést illetőleg határozatott, hogy a vízlevezetési munkálatok nem egy csatornázási hálózat alapján, hanem vízszekerzeteként foganatosítandók.

3-szor. Hogy a Katona által készített levezetési tervzetét hajlandó-e végre, avagy ettől eltérőleg új tervet készíttessenek-e, Hajdu Gyula kir. középítészeti felügyelő indítványához képest határozatott:

Miután a magas kormány által a megye felső részét elborító belvizek levezetése szakértők által már tanulmányoztatott és e részben már tervék is készíttetek, keressék fel a magas kormány, hogy ezen tervet szigorúan és behatólag felülbíraltassa és ennek megtörténte után betekintés és vélemény nyilvánítás céljából azokat az érdekeltséggel közölni méltóztassék. Továbbá miután Katona tervei csakis a felső torontali ármentesítő társulat területére terjednek ki, ezek bővítendők volnának a Begaig, mely terület egy

egész vízszekerzetet képez. Nemkülönbön

czélszerűnek jelezetett a nm. m. k. közmunka és közlekedési minsteriumot felkérni, hogy a fenti tervék felülbíralata alkalmával jelzendő módosítások czélszerű kidolgozása iránt egyuttal intézkedni méltóztassék. Végül, miután egy belvizlevezetési társulat csak úgy alakulhat meg, ha az összes érdekeltek egyenként ismeretek az érdekeltek összeírása határozatott a most körülírt területre, mely a Tisza, Maros és Bega között fekszik, a kiküldendő szükkeblő bizottság által, kiknek segédkezet nyujthat a nm. minsterium által a csatornázási tervék felülvizsgálatára kiküldendő szakközeg is esetleg a felső torontali és temes-begai ármentesítő társulatok igazgatóságai.

A 4-ik kérdést illetőleg egyhangulag elhatározatott, hogy miután a vízlevezetési munkálatok költségeinek viselésére az érdekeltség anyagi ereje elégtelen és mert a a kifizetett cél megvalósítása nemcsak a megye birtokos közönségének, hanem nemzetgazdasági szempontból magának az államnak is érdekeiben áll, a munkálat költségeinek fedezésére egy magas állam anyagi segélye, mint a megye részéről a közmunkaerő egy részének átengedése keressék. Az állam által adandó segély mérve és módozata a jelen értekezletből kiküldendő végrehajtó bizottság által lesz megvitatandó és megállapítandó, mely megállapodások határozathozatal végett az újabb összehívandó értekezlet elé terjesztendők.

5. Tárgyalás alá vétetvén a végrehajtó bizottság megalakítása, bizottságba egyhangulag megválasztattak:

Elnökül Tallián Béla alispán és miniszter, biztos, s Rojga vidékéről báró Döry Odón, a Berzava vidékéről Mihajlovics Miksa — a Temes vidékéről, Csávossy Ignác kir. tanácsos, az Ó-Bega vidékéről gróf Csekics Endre, a Bega csatorna vidékéről Kiss Elemér, a felső Galaczka vidékéről báró Liphay Antal, az alsó részről Karacsony László, felső Aranka vidékéről Schwartz Eberhard, az alsóóról Iszékut Zsigmond, a Ladány ér vidékéről Rónay Ernő, a Gyukosin vidékéről Nagy György, a Lugovicza vidékéről Br. Révay Gyula, a Lanka vidékéről Gyertyánffy János, a t.-becsei ármentesítő társulat részéről Rohonczy Gedeon, a n.-becskereki ármentesítő társulat részéről Dániel János, a Temisac vidékéről Rupešics József, a Birta vidékéről Brestkopf Sándor és végül a Terezia csatorna vidékéről Damaszkín Arszén.

A 6-ik kérdésre vonatkozólag az értekezlet határozatilag kimondja, hogy a belvizek levezetéséről szóló 1874. évi XI. t.-czikk megyénk viszonyainak meg nem felel, s annak módosítása, illetőleg tökéletesítése elengedhetlenül szükséges. Hogy mily irányban módosíttassék és tökéletesíttessék e törvény, annak tanulmányozása és a magyar országgyűlés képviselő házához a törvény módosítása iránt intézendő felirat szövegének elkészítése a végrehajtó bizottságra bízatik. Ugyanezen bizottságnak adtnak ki tárgyalás és esetleges figyelembe vétel végett a Dr. Dimitrievis mint Damaszkín János csödtömege gondnoká és a felső Aranka vidéki érdekeltség által a bel és fakadó vizek levezetése tárgyában az értekezlet alkalmával benyujtott indítványok és az arankai

TÁRCSA.

Arthur szerette Malvint! Malvin szive Arthurért dobogott. Arthur 18, Malvin 15 éves volt.

Arthur a főváros, zajos életet felváltandó, haza jött szüleihez a szünidőket csendes falusi lakukban élvezni. Vagyonszülőknek gyermeke, mint éret ember (mert akkor telte le az érettséget) anyja S... grófnő által meg kétszeresen szeretetelt, hiszen oly jó s szorgalmasan tanult, hogy az szabad lért nyitott anyai szeretetének s Arthurnak nem volt kívánsága, mely nem teljesíttetett volna.

Kétszáz lépésre tőlük lakott báró N... nejevel s családjával. Malvin legidősebb gyermeküknek szívet sikerült Arthurnak még a gyermekszobában meghódítani.

Mi szebb mint azon szerelem, mely a bölcsőben kezdődik? Így voltak ők is, szerették egymást a legzsengőbb koruktól kezdve.

Eleinte mint játszó társak s később midőn a szerelem heves szenvedélye erőt vett mindkettőjük szívében, a szeretet szerelemmé változott át.

Egy szép nyári nap volt, midőn Malvint a kert egyik regényes helyén türelmetlenül látjuk egy padon ülve részint az oda vezető fasoron végig, részint az öt környező bokrok közé vizsgáló pillantásokat vetni.

Végre félrehajlítják a bokor ágait s két hang zavarja meg a szent esendel. Arthur! Malvin! s egymás karjai közt vannak.

„Képzeld Arthur”, mondá Malvin, „a mama ma erővel el akar vinni B... ékhez, s tudod, hogy mi már összebezzeltünk, hogy d. u. kikocsizunk; adj tanácsot, hogyan tegyem, hogy megakadályozzam a mamát ezen terv kivitelétől?”

„Malvin! Én is óhajtottam már veled komolyan beszélni, és így tovább nem tarthat, ha összebezzeltünk, hogy ekkor vagy akkor nyugodalomban cseveghetünk egymással, alig beszélhetünk egy pár percig s már is jön nevelőnőd, elhi, kiragad boldog szerelmi mámorunkból.”

Igazad van Arthur, ezt nem lehet kiállani, változtatnunk kell mihamarabb a dolgon.

„Én már gondoltam arra, szöknünk kell.”

„Arthur, azt nem tehetjük, mit csinálnánk, s hova szöknénk.”

„Bizd azt réám, én mindent megmondol-

tam, kövesd kívánságomat s egy pár nap múlva el lesz hártva minden akadály.”

„De mikor tennék meg azt.”

„Még ma.”

„De nekem anyámmal B... ékhez kell mennem.”

„Mond, hogy rosszul érzed magad s este Skor légy ezen helyen, azután fog reánk várni egy négy lovas kocsi, azután el-el — a szerelem szárnyain”, mondá Arthur Malvin kezét megragadva s arra egy forró csókot nyomva.

„Tehát Skor.”

Igen mondá Malvin s elváltak.

Arthur egész nap izgatott volt. Délután magához hívatta anyját egyik megbízható legényét, s megparancsolta neki, hogy fogjon be este 8 órára 4 lovat egy zárt hintóba s álljon a kerthez közellevő országútra.

Fél nyolcz lehetett, midőn Arthur lázas izgatottságban elhagyta szobáját, s lassu lépésekkel közeledett a megbeszélthelyhez.

Tervének sikerülésében nagyon is bízott; a fogat meg volt rendelve, csak be kellett ülni s el — a messze távolba.

Haladt az óra a kastély tornyán, már elűtötte a három negyed nyolczat.

Semmi nesz.

Nyolczat ütött az óra.

Zőrej a bokrokban. Arthur szive dobog, de oh! Malvin helyett annak szobaleánya jött.

Közeledett Arthurhoz a következő szavakkal: „Malvin báróné tiszteli gróf urat s nagyon sajnálja, hogy ma nem szökhett el, de ma elment anyjával B... ékhez, talán holnap!”

Alig beszélt ki magát a szobaleány, midőn ismét félrehajoltak a bokor ágai s az inas előlépett, egy felnyergelt szamarat tartván, közeledett Arthurhoz.

„Bocsánatot kérek gróf ur, hogy nem fogaltam be a 4 lovat, de kedves atya nem engedte meg, kerestem az egész környéken kocsit, de nem találtam, jónak láttam ezen szamarat felnyergeltetni s ide hozni.”

Arthur szerette volna mindkettőjüket szétmorzsolni mérgében, de mit tegyen, belenyugodott a sorsba s szomoruan haza felé ballagott.

* * *

Hat év mult el azóta, Malvin két hónap óta Arthur neje, s boldogul élnek s nem tartóztatják magokat a nevetéstől, ha néha meghusult szökési tervökre gondolnak.

felső érdekelt a tárgyban hozott és a magyar kormányhoz benyújtott kérelme is.
A napirend ekként kimerítetvén, elnöklő alispán és minisiteri biztos úr megköszönve a jelen voltak érdeklődését, miután a jelen érkezőleg jegyzőkönyvnek hitelesítésére elnöklő alispán és minisiteri biztoson kívül Kovách Agoston kir. tanácsos és Mihajlovs Miksa megválasztották, az ülést bezárja.

Községi adó.

(Folytatás.)

Ha tekintetbe vesszük, hogy a községnek közigazgatási költségei, a megye közönsége által legújabbán kidolgozott szabályrendelet által, 1. a múlt évből esetleg fennmaradt számadási hiány, 2. a községi vagyon és jogok után járó rendes kiadások, 3. a községi előjárók fizetése, 4. az előjáróság utazási költségei, 5. a községi irodák lakbéré, 6. a községi épületek fenntartási költsége, 7. a községi épületek biztosítási költsége, 8. a községet terhelő tanítói nyugdíjalap járandóság, 9. a megyei betegalap évi követelése, 10. az iródi nyomtatvány szükségletköltsége, 11. a községet mint erkölcsi testületet terhelő adósságok kamatai, 12. a községi kórház és 13. halottak háza építési költségeiben, nem különben egyéb közigazgatási költségeiben vannak megállapítva, — első pillanatra szembe ölik, hogy a fennebbi költségek a község lakóit egyenlően nem érdekelhetik, mert a nagyobb birtokosokat nem érdekli például a 2-ik pont alatt felvett kiadás, nem, mert a minden esetre községi vagyont képező községi legelőt ezek nem használják, nem, mert a községi kutaknak a községi takaréknak magtárának, melyből csak a szegényebb sorsúak segélyeztetnek hasznát nem veszik. — nem érdekelheti a 3-ik pont alatt községi, mert a község előjáróság mint adókövető és behajtó községnek a nagyobb birtokossal mi dolga sincsen, nem érdekli a 4-ik pont alatt felvett kiadás, mert a községi előjáróság utazása leginkább a község érdekében és annak ügyes bajos dolgai miatt történik, nem érdekelheti a 8-ik pont alatt felsorolt járandóság, mert köztudomásulug éppen a nagyobb birtokosok azok, kik gyermekeiket önérejükkel részesítetvén a kellő nevelésben, a községi és népiszkolai tanítói intézmények tudósítását nem érik, — nem érdekli a megyei betegpótlási alapnak 9-ik pont alatt felvett járandósága, mivel a betegpótlási alaphoz csak a vagyontalanok gyógydíjai fizetnek stb.

Tekintsünk a most előadottak után egy kevéssé az 1876. évi községi törvény azon intézkedéseinek indoklására, mely által a pusztai birtokok a községi adó kivételére tekintetből kedvezményben részesítettek. — Az indoklásnak vonatkozó passusa így szól:

Az 1871. évi XVIII. t. cikknek a községi adó kivételére vonatkozó rendelkezései nem kielégítőek és igazság szempontjából is módosítást igényelnek. — Nem kielégítő, de nem is igazságosak, a mennyiben a törvény, a községi lakosok és birtokosok, és a községhez csak közigazgatási tekintetben csatolt puszták birtokosai között, a községi terhek viselésére nézve, semmi különbséget nem tesz, holott az igazsággal össze nem egyeztetelhető, hogy a község határához nem is tartozó külön puszták után, melyek a községi költségeknek már távoltságuk és pusztai jellegüknek fogva is aránytalanul csekélyebb hasznát vesznek, mint maguk a községben lakók, év oly mérvben és ugyanazon kulcs szerint rovasok ki a községi adó, mint az a község határában birtokra és a községben lakókra nézve történik.

Az előbb előadottak és az utóbbi indoklás consequentiájából és összhangjából az következik, hogy a nagyobb birtokok a törvény által kedvezményezett pusztai birtokok közé tartoznak.

Lássuk most már, hogy méltányos lenne-e, ha a nagy birtokokat kivétel nélkül mind pusztai birtok jellegével ruháznók föl? (ott, hol pusztai birtokról beszélünk, mindig közigazgatásilag csatolt és kedvezményezett pusztai birtokot értünk).

A községek önkormányzati joga, tehát az évi költségeloirányzat elkészítése is a községi képviselő testület kezébe van letelve, mely testület fele részben a község legtöbb adót fizető lakóiból, fele részben pedig választott tagokból van összeállítva. A községi képviselő testület határozatait szótöbbséggel hozza és gyűléseit a községben dívó hirdetés útján hívja össze. — Vegyük most egy példát a megyénkben leggyakrabban előforduló esetekből. — N. községben lakik N. nagybirtokos, ki évenként 12.000 frt államadót fizet, — a község összes államadója mondjuk 14.000 frt tesz ki (ez a leggyakoribb arány) — N. község előjárósága kidoboltatja, hogy ekkor és ekkor képviselői ülés fog tartatni, melyen az új jegyzői lakás építésének kérdése és egy kézbesítői állomás rendszeresítése kerül tárgyalás alá. — A községi nagybirtokos nem lakik a községben, de véletlenül tudomására jön, hogy képviselői testületi ülés fog tartatni és megjelenik, ahol tiltakozása ellenére, mondhatjuk, 39 szavazattal 1 ellenében elhatározzák, miszerint 6000 frton egy új jegyzői lakást építenek és egy kézbesítői állomást rendszeresítenek évi 300 frt fizetéssel, és hogy az elhatározott kiadásokat pótdával fedeztetvén csak, azokat a jövő évi költségvetésbe felveszik.

A községi jegyző, mint leginkább adókövető község, a nagybirtokost nem érdekli, annál kevésbé a jegyző lakása, a kézbesítő a nagybirtokosra nézve felesleges, mert a

hozzá intézett hivatalos iratok tartalmát magyarázás nélkül is megérti, és így ha már nem adatott meg neki azon jog, hogy közjerejlásával egyenlő arányban folyjon be a képviselői határozatok hozatalába, méltányos, miszerint a reá nézve nem oly szükséges és nem oly fontos közigazgatási költségek viselésénél részesüljön némi előnyben, mert ha a jegyzői lak 6000 frtnyi előállítás költségeiből a nagybirtokos, kit a jegyző lakása igen csekély mérvben érdekel, 2820 frtot a község pedig, mely adókövető községnek, oktatója, magyarázója és vezetőjének lakása által közlelebbről van érintve, 3180 frtot fizet, ha a rendszeresített kézbesítői járandóságot 135 frtig évenként a nagy birtokos, kire nézve fenti állomás teljesen felesleges, fedezi és ahhoz a község saját jóvoltának elősegélyezése végett csak 165 frtal járul. — ha a községi választásokban a nagybirtokos csak egyéni szavazatával vehet részt, — akkor mi az igazságot, a méltányosságot nem látjuk sehol, és ha már nem egyezik alkotmányos intézményünkkel, hogy kiki terheivel arányosan birjon befolyással a község közügyeire, legalább hozzuk a terheket közlelebb az engedett befolyáshoz. (Folytatása következik.)

A „Torontálmegyei községi és körjegyzők együletének“ ügyrendje.

I. Általános rész.

1. §. Az egylet tagjai az alapszabályok II. részének 5. §-a szerint:

- a) a rendes tagok,
 - b) pártoló tagok és
 - c) tiszteletbeli tagok.
2. §. Az egylet ügyeit intézik:
- a) a közgyűlés,
 - b) a választmány,
 - c) az elnökök,
 - d) a jegyzők,
 - e) a pénztárnok, kinek ügyköre az alapszabály II. része 23. §-a által van szabályozva.

II. Közgyűlés.

3. §. A közgyűlés tárgyait az alapszabály 14. §-ban meghatározott teendők képezik.

4. §. Minden tárgy avagy indítvány, a melyben a közgyűlés határozni jogosítva van, előzetesen a választmány megbíralása alá bocsájtandó.

5. §. Ennélfogva a közgyűlés akár a hozzá, akár az elnökséghez intézet szóbeli vagy írásbeli indítványok vagy más beadványok felett, csak a 4. §-ban kikötött eljárás után hozhat jogervényes határozatot.

6. §. Az indítványok azonban, melyek az egylet kormányására vonatkoznak, vagy egyébként a közgyűlés által is sürögőseknak ítéltetnek, csak az esetben tárgyalandók, ha azok az elnökséghez a közgyűlés határidejét megelőzőleg legalább 24 órával bejelentetnek.

7. §. A közgyűlés tanácskozásairól felvett jegyzőkönyvet a gyűlésen működő elnök és jegyzőn kívül két kiküldendő rendes egylet tag hitelesíti.

III. Választmány.

8. §. A választmány: A választmányi jogai és kötelezései az alapszabályok IV. része 17. §-ban vannak szabályozva.

9. §. Elnök és jegyző illetőleg ezek helyettesei jelenléte nélkül választmányi ülés nem tartható, ezeken a pénztárnok is lehetőleg jelen lenni köteles.

10. §. Tanácskozmányairól felvett jegyzőkönyvei az elnök, jegyző és két kiküldött tag által hitelesítetnek.

IV. Elnök.

11. §. Ez elnök jogai és kötelezései az alapszabályok IV. része 19. §-ban foglaltak.

12. §. A hozzá érkezett, tanácskozási tárgyat képező ügyekben megkeresvénynek vagy indítványokra nézve a választmányi záros határidő alatt tárgyalásra felhívja, és az ily uton megbíralt ügyeket a közgyűlés elé terjeszti.

V. Tisztikar.

13. §. Az egylet tisztikarának kötelezései az alapszabályok IV. részében szabályozva vannak ugyan, mindazonáltal a kormányzat lankadatlan menete érdekében a felegyemi fokozat ezennel megállapítatik.

14. §. Ennélfogva az elnök az alelnökkel s jegyzőkkel fokozatosan rendelkezik, köteleztetvén minden tisztviselőt az elnök vagy helyettese intézkedései előtt meghajolni, és a velt rendelkezéseket egész készséggel pontosan teljesíteni.

VI. Tanácskozási rend.

15. §. A közgyűlés és választmány ülései rendszerint nyilvánosak.

16. §. Nyilvánosság elő nem tartozó ügyekben azonban tíz tag írásbeli indítványára zárt ülések is tarthatnak.

17. §. A választmányi ülés napirendét, tárgysorozatát az elnökség, a közgyűlését a választmány állapítja meg.

18. §. A tisztikar bármelyik tagjához intézendő kérdések csakis az indítványok és kérelmek alkalmával terjesztendőek elő, melyre a kérdezőt a felvilágosítást, amennyiben lehet, azonnal megadni tartozik.

19. §. A napirendre kitűzött tárgyhöz mindenki egyszer szólhat.

Az indítványozó azonban indítványának indoklásán kívül, a határozat meghozatala előtt még zárszóval elhat.

20. §. A tanácskozási rend érdekében a tagok a tárgyhöz csak a feljegyzetelés sora szerint szólhatnak.

A feljegyzetelés az elnök által e végre megbízott jegyzőnél történik, ki a szólni kívánókat sor és névszerint felhívja.

Beszédet olvasni senkinek sem szabad.

21. §. Soron kívül bármikor szót kérhetnek s ez tőlük meg nem tagadható:

- a) kik napirendet indítványoznak,
- b) a tanácskozás folyama alatt felmerült személyes kérdésekben,
- c) kik az ügyrendre hivatkoznak,
- d) kik indítványukat visszavonni kívánják,
- e) az elnök és előadó jegyző.

22. §. A szólók szorosan a tárgy körül maradni köteleztetnek, az attól eltérő szónoktól az elnök, kétszeri figyelmeztetés után a további szólhatást jogát megvonhatja. Valamint elvonhatja a szólás jogát egyszeri rendre utasítás után azoktól, kik a tanácskozás méltóságához nem illő kifejezéseket használnak.

23. §. Ha a tanácskozás alatt a netán felizgatott kedélyhangulat miatt a tanácskozási rend megzavarvának, az ülést ideiglenesen felfüggesztetik, az elnök annyiszor a mennyiszer szüksége forog fen, jogosítva van.

24. §. Az elnök figyelmeztetése, rendre utasítása, vagy a tanácskozás felfüggesztésének ténye előtt, minden tag meghajolni tartozik.

25. §. A megvitatott tárgy felett a nyilvánuló többség akaratához képest, a határozat elnökiéig kijelentetik, mely után többé a tárgyhöz szólni nem lehet.

26. §. Ha valamely tárgy feletti vita után a többség nyilván meg nem állapítható, a határozat kérdése szavazat alá bocsájtandó.

27. §. A szavazás sorrendjében a napirendet követő indítvány bir elsőbbséggel az eredeti indítvány felett.

28. §. A szavazás megjelésénél a kérdés mindig úgy teendő fel az elnök által, hogy arra a szavazók „igen“ vagy „nem“ mel felelhessenek.

29. §. A szavazás fellalással — a midőn a tagok száma megolvastatik — vagy 10 tag határozott kívánságára névszerint foganatosítottatik, mely esetben minden tag neve előmondásával az „igen“ vagy „nem“-et kijelenteni tartozik.

30. §. Személyt érdeklő kérdésben titkos szavazás rendelendő el, mely esetben egy szelvet papír-ra az „igen“ vagy „nem“ szócska feliratván, a tagok által az elnöknek beadatnak, a szavazatok azonban nyilvánosan vétetnek számba.

VII. Választások.

31. §. Tisztviselők vagy küldöttségek a szabályrendelet 24. §. értelmében való választását az egylet egy e célra az elnök által kinevezendő 3 tagu szavazatszedő bizottság előtt eszközöli.

A nőparkiállítás.

Az országos nőparkiállítás megnyílt; mint olvassuk a tárlatnak legmóposabb részét az együttes kiállítások teszik. Ezen kiállítás létesítése végett hazánk legtöbb vidékén helyi bizottságok alakultak. E bizottságok közül sikeres és rendszeres működésével leginkább három válik ki a tárlaton: a torontálmegyei, pozsonyi és csabai. Torontálmegyei kiállításban nemcsak a művelt osztály, hanem a megye polyglott földmívelő népének készítményei is gazdagon vannak képviselve, úgy hogy megénk kiállítását a tárlaton ethnographiai szempontból a legérdekesebb és legbecesebb. E sikernek érdeme a kiállítás létesítésére alakult bizottságot, különösen pedig ennek három tagját: az elnököt, Hertelendy Zaidá ő méltóságát, a kiállítás titkárait, Mencer Lipót és Streitmänn Antal uratkat illeti. A torontálmegyei kiállítást a budapesti tárlaton Streitmänn Antal, a megyei kiállítás bizottságának képviselője rendezte faradhatatlan szorgalommal, szakértelemmel és műziséssel. Bár a tárlat csak hétfőn nyílt meg hivatalosan, már vasárnap is akadtak a tárlatnak látogatói, kik minden reményen felül sikerültnek mondhat a kiállítást. Ismertetését a kiállítás titkára későbbre halasztotta, jelenleg csak a kiállítás színhelyén uralkodó életről és megének kiállításáról közli a következő levelet, melyet Mencer Lipót úr volt szives rendelkezésünkre bocsátani:

Tervrajzot ígértem, de még nem küldöm, majd ha egészen teljes lesz a berendezés; mert hazulról is várok még tárgyakat, meg Budapestról is Hadzsy úrtól mintegy 20—25 darabot.

Lázás tevékenység van most itt, az asztalosok fűrészelnék, kalapácsolnak, a kárpitosok óriás létrákon mászkálnak, szegeznek, a hölgyek vezényszava, a vidám leánykák csevegése oly hangzavart idéz elő a fülledt nagy teremben, hogy azt mondva sem lehetne különben csinálni.

Ép itt jön a gróf, harsány érczes hangját már a folyósón lehet hallani, osztja a rendelkezéseket, békíti a duzzogókat, kik a kijelölt helyrelynél nincsenek megelégedve, itt nyájasan, ott gorombán. Torontál (ez a nevem) gavallér, jó szivarokat tart s nála lehet és szabad szivarozni; a szőnyegek puhák, itt pihen meg tehát egy pár percze a tevékeny gróf, ki már reggel 6 órakor a redoutban van.

Éljen a haza kedves Torontál, így már kellemes dolgozni, ennyi szép kasszony társaságában — de már tovább nem folytathatja, mert egy tisztas matrona galléron csipi s helyet kér tárgyainak. A hölgy érdekes öszbevegyült dus bajzatával. A gróf vezet s több helyet mutat, de egy sem tetszik. A gróf türelme kezd fogyni, míg végre egy nagyobb sarkokban feltalálja a nagysám végyainak ne továbbját. De az istenért, van kedvednek annyi tárgya, hogy e tért betöltse. Óh méltó-

ságos uram, egy nagy fali kosár, két tapló-sipka, boldogult anyámnak magaszólte s himmezte inge — de már ez sok és odaveti a gróf, hát a parókáját is kiállítja? s ott hagyja a derék matronát, ki hiúságában ily érzékeny megsejtve közel van az elajuláshoz.

S míg ez vidám hangulatra kelt, addig Torontálban kiütött az inség; elfogyott a kék selyem papír, nincs olló, kalapács, a másik és hatodik aranyos gyermek gombostűt és szalagot kér, Békeyné szomjas. Ucu Torontál, először vizet hoz. Aztán vedd nyakadba a várost, keresd, hol árulnak czérnát, szalagot, ollót, kalapácsot; de a folyósón 6 kegyes apéca szűz jó, mindenik 50—60 évnek látta tavaszát, s a speciálisan torontáli nőipart óhajják látni. A gróf megfog, nyomban bemutatja Torontált s ott hagyja őket reám — s én megadom magam a sorsnak. Lerázván öket nyakamról, nagy lélekzetet veszek s megyek ki az utcára, firmákat nézve s nagy nehezen bevisárlók. Visszatérve, Kauser mérnök körül találom hölgyeimet, ki nincs megelégedve a hölgyek fel-fogásával s már-már lebontani akarja, amit eddig építettek. Villámhírtöként csapok közéjük, mert már a dörgés kitört. Ha maga jobban tudja, mint mi, akkor tessék itt lenni 8 órakor, de olyan nincs, hogy most 11-kor a maga szép szeméért lebontsuk, amit oly nagy müggondall felelítettünk, mondja Bekeyné — s Kauser fut egy másik csoporthoz, hol kifogásainak engednek s egy napi munkát leszednek s újból kezdik. Könyvezni is láttam két szép hölgyet, kiknek Kauser úr nem valami finoman adta tudokra, hogy izléstelenül rendezték be pagodájukat. — Nálam egy pagodát maga Kauser úr kétszer volt be szőnyegekkal, s harmadszor lebontottuk s tulleltünk rajta.

Aztán jönnek az újságírók, mi újság. Az, hogy semmit se írjanak még ki, hanem minket megdicsérhetnének, mondja egy-két bajos. Jobb lesz bizony ha segít. Ugy fogja meg ezt a pokróczot, s ugy is löz, izdatt a szegény újságíró s másnap a „Pesti Naplóban“ el is mondja hűségesen, mint dolgoztatták meg az ellenállhatlan kis leányok.

Posner K. Lajos, Ballagi, Csekonicus Leona, báró Nyári (József főherczeg segéde) s más notabilitás sokáig időztek Torontálban. Ma Wohl Janka és Stefani jártak itten s megígérték, hogy az angol lapokban fogják tárgyainkat ismertetni — persze nekem kell információzt adni. Csak hogy ebben igen gyengén állok, mert erre nézve csak Mellenczéről kaptam tüzetes információt.

Homan származik a Kikinda helynév?

Dura, durinda az oroszoknál bolond, nagy bolond; kika a déli szlavoknál czopf; kikinda tehát fő és alakszerint, alajnjelentésben nagy czopf, mi azonban helynév nem valószínű jelentés. Az oroszul a kukorica, mint czopfos buza, kiki-nek, mint babaforma csöveket termő, kukuruza-nak nevezetik; a Kikinda szó tehát, mint helynév, nagy kukorica, illetőleg nagy kukoriczás, kukoriczaföld, Maisfeld.

Az oroszországi Dnieszter folyót a régi görögök Tyransnak neveztek, a scythák tehát, az óslakosok, csak Tjera Tjerava-nak nevezheték, mit németül Treibe-nak kellene mondaní, mert treiben scythá-german szó és egy a szláv tjeravati alakkal, hajtani jelentessel.

Ezen lapályokon haladó folyónak nagy ártérét a régi görögök Tyrange-nak neveztek, mi az eredeti scythá alakra visszaidomítva Tjeranda lehetett, azon hely, melyen a víz nagy korában hajtani szokott, die Treibegend.

Kikinda ódoszerű alakjával és nyelvész-kási jelentésének a déli szlavoknál szokatlan voltával, mely a déli szlavok észjárásától idegenszerű eltérést zár magába, a szarmaták korára mutat vissza, akik scythák voltak ugyan; de a meóti scythákétól eltérő dialektust beszéltek. A Duna és Tisza összefolyása által képezett keleti sarkban lakott sarmaták a kukoriczát kiki-nek neveztek, a meóti scythák pedig kukoriczának, mit a magyarokra ráragadt kukorica alak bizonyít, mely alak, minthogy kicsinyző, a kukoriczára mint szemre vonatkozik, mely szem mindenike egy czopffal bir, míg a szármata kiki alak egész általánosságban csak a czopfoságot fejezi ki.

Mind a két felfogástól eltér a kukuruz és kukuruza alak, mely a kukoriczában azon nagy növényt látja, mely babákat, bepólyázott csöveket terem.

Kuklja az oroszban baba, tehát kukoly is az férfi nemből, azért használva a konkolyról, mert ez babafejeket terem. A babát jelentő kuklja átmert az északi szármataktól a germánokra, kiknél, mint Kunkel botra kötött kender- vagy lenbabát, guzsalyt jelent.

A javorigenektől a rómaiakra ragadt, és Oroszországban most is élő kukulj, cuculus, a főt baba-madra körül fogó csuklját jelent, mely csuklja épolyan kuklja, amilyen csavka azon kavka, csöka, mely kavka-ból lett az ősi scythá Kavkaz szó, a Caucasusnak, Csökás, neve. A magyar konkoly-ba betett n a szlávban is képezhet betéteket, mint például a délszláv uzeti, elvenni, a meóti scytháknál vzati volt. Bizonyítja az elvehetővé vált nő jelentő vzadja, mi a magyar nyelv az özvegy szóban fenntartott. Ezen vzät ige most is él az oroszban, de az egyházi ó szlávján nyelvben vzanti-nek mondatik. Innen van azután a németben Kunkel Kukel helyett.

A I képző a szlávban, sokszor egy jelentésű az r képzővel. A nagy Sándor által

legyőzött vagy herőli villám, kikulj és egymástól, ban mint a ből alkotja

Világos rica a ha pedig a ba és hogy a volt, Kikinda zói kiszinegyar i helye nem szokált szok szájában szájában szuss. Tiszavize hajdán ter, a Teren riban még Duna iz-ter. Bő. A folyó pram-nak vagy mosó tyamos, Pergei helyneve. Megfogta az oroszok, cselekvő, vég főnévképző.

Midőn a alakjaira hivadani, hogy az őik kölcsönözti gondolkodom, lamennyi szláv nyi szláv nyelv forrásul szolgáló táján a scythá. Özvegy feljeltő scythá.

Kikinda-r Kik azt mondja az ötlet feletti titkát és ily ad pauc resp Amely nő az özvegy. benne. Vdova alkotás a férjbe alkotás, de az

Adatok a m és érték

Gabonaterm nem egyszer intező köreinket van a baj kuto hany egyrésztől másrésztől, hogy versenyben képe nagyfontosságú érdekes adatok Imre, a malomipar zettebb szakföldmelyben földünk a fogyasztó, a mjaból vizsgálja. részletesen ismételvényében két kódási módoknak rendszer mellett fizetőknek.

Az első me mében vett kul termelése a buza ha lehet szűz, d egyszerű kezés, és olcsón való elerüzemű gazdaság rendszeren a kisel földben fekvő es a tőke aránylag szatárónkénti költség hectoliter buza a belterjes gazdálkodás.

Példa erre n ország, hol a birt hektáronként csak fentjelzett okoknál haszonnal jár; Aus földeken az egyzse mellett átlag nagy South-Walesban 18 buzatermelést haszn példát szolgáltatnak melyek fő buzaterkölterjes, sokszor szűz és gazdag föld 12 hektoliter term.

Amerikában a hektoliter buza term 64 krba kerül.

Ha két hektoliter szatartunk és minde 10 hektoliterre tételitársának összes kö. Ha a picizgy (Ango hozzászámítjuk, akkor rülesi ára 42 frt 64 szági kikötőbe való pedig 20 frt 80 kr. 10 hektoliter beleker a piacozon egy fr teend összesen 6 fr állagszámítás szerinti hektoliterenként 3 fr toliterenként 3 fr dolgozik az amerikai fektett termelési ké ha pedig a szállítási nek tekintjük, 48%

legyőzött Triballok trebáljok, békiszédők vagy herélok, kiközök voltak, sever pedig villám, makar mártogató; azért kukulj kukulj és kukur csak alakban különbözik egymástól, nem alapjelenében, a kavkazban mint nagyító szereplő z pedig a kukurból alkotja a kukuruz és kukuruza főneveket.

Világos tehát, hogy a kicsinyítő kucorica a hajas szemre, a nagyító kukuruz pedig a babatermő nagy növényre vonatkozik és hogy a kukoricza eredetileg kikorica volt, Kikinda törökországában. A magánhangzó kiiszinezés e neme, hogy tudni illik a magyar i helyett u-t vegyen fel a szlav szóba, nem szokatlan, mert ami a scythák és oroszok szájában esilium volt, az a magyarok szájában sulyom-ra változott, die Wasser-nuss. Tisza-Dorogma határában Sulyomter vize hajdanában a sarmatak idejében csilomter, a Teremtő pedig tjerim, mindkettő akkoriban még folyó ag lehetett, mint az alsó Duna iz-ter Aus-trieb, a tjer-at, hajtani igéből. A folyóagat általában véve a déli szlavok pram-nak mondják, mi prati igéből mosást vagy mosót jelent-e? fontos kérdés a Gyertyamos, Perjámos és Oroszlámos Torontálme-gyei helynevek elemzésénél.

Megfogjuk látni, hogy Oroszlámosban az oroszlan, illetőleg a lam alak m képzője cselekvő, vagy is a latin-ator-ral egyértelmű főnévképző volt a régi szlavoknak.

Midőn a tőlünk távol lakó oroszok szó-alakjaira hivatkozom, nem azt akarom mon-dani, hogy az illető helynevet vagy köznevet ők kölcsönözték a magyaroknak, hanem úgy gondolok, hogy a scythák és thrákok, va-lamennyi szlav népek ősei és azért valamennyi szlav nyelv valamennyi szóalakja segéd-forrással szolgálhat a magyar nyelvbe a meőti tő táján a scytháktól átment orosz elemzésé-nél. Özeveg például az orosz nyelvű meg-feljelölő scytha szó, de nem orosz szó.

Kikinda-ról ugyanazon eset forog fenn. Kik azt mondják: Kikinda — Kókenyde, azok az ötlet feletti örömben földhöz verik a kri-tikát és az ilyenekre mondja Seneca: „Qui ad pauca respiciunt, de facili pronunciant.”

Amely nő második férjével vegyül össze, az özevegül. Érdekes ötlet, de ötlet nincs benne. Vdova, udova, vidua, Witwe szlav alkotás a férjhez adhatóság, vzdajja is szlav, alkotás, de az elvehetőnek képeztelével.

Dr. Sterba János.

Adatok a magyar buza termelése és értékesítése kérdéséhez.

Gabonatermelésünk folytonos ingadozása nem egyszer indítá már arra gazdáinkat és intéző köreinket, hogy kutasssák, hol és miben van a baj kulforrása s mit kellene tennünk, hogy egyrésztől biztosabbá tegyük a termelést, másrésztől, hogy a folyvást növekvő világ-versenyben képesek legyünk helyt állani. E nagyfontosságú kérdés megoldásához főtölte érdekes adatokkal járul legközelebb P e k á r Imre, a malomipar terén hazánkban a legképzettebb szakférfiu azon nagybecsű műveben, melyben földünk buzáját és lisztjét a tudomány, a fogyasztó, a molnár és a termelő szempont-jából vizsgálja. — E műveben, melyet már részletesen ismertette, a buza termelést lényegében két egészen különböző, a gazdálkodási módoknak majdnem végtelen álló üzemi-rendszer mellett találta előnyösnek, kiválóan fizetőnek.

Az első mód a szó legszorosabb érte-lmében vett külterjes gazdálkodás melletti termelése a buzáknak. Feltételei: az olcsó föld, ha lehet szűz, de mindenkor gazdag talaj, egyszerű kezelés, az eladási piac könnyen és olcsón való elérhetősége. Az ilyen „extensív üzemi” gazdaságnál a hektáronkénti hozam rendszeren a kisebbek közé tartozik, de a földben fekvő és a föld megművelésében forgó tőke aránylag szintén csekély és így a hek-táronkénti költség visszatérítésére kevesebb hektoliter buza ára szükséges, mint a belterjes gazdálkodásnál.

Példa erre névze a többi közt Orosz-ország, hol a birodalom átlagos buzahozama hektáronként csak 75 hektoliterre rug és a fentjelzett okoknál fogva a termelés mégis hasznossal jár; Ausztrália, hol a szűz és gazdag földek az egyszerű és extensív gazdálkodás mellett átlag nagy termést (például New-South-Walesban 18 hektoliter) érnek el s a buza termelést hasznossal üzik. De legfeljebb példát szolgáltatnak az Egyesült-Államok, a melyek fő buza termő államokban kizárólag külterjes, sokszor rabló gazdaságot üznek, szűz és gazdag földeknek hektáronként átlag 12 hektoliter termést érve el.

Amerikában a hektáronkénti átlagos 12 hektoliter buza termelése összesen 42 forint 64 krba kerül.

Ha két hektoliter vetőmag gyanánt visz-szatartunk és minden költség a fennmaradó 10 hektoliterre tételük, egy hektoliter előállításiának összes költsége 4 frt 26 krt teend. Ha a piacig (Angolországig) való szállítást hozzászámítjuk, akkor a 10 hektoliter beke-rülési ára 42 frt 64 kr. levén, egy angolor-szági kikötőbe való szállításnak a költsége pedig 20 frt 80 kr és így Angliába szállítva 10 hektoliter bekekerül 63 frt 44 krba, vagy is a piacon egy hektoliter bekekerülési ára teend összesen 6 frt 34 krt és tizenegy évi átlagszámítás szerint pedig az angol középár hektoliterenként 9 frt 40 kr., ugy hogy hek-toliterenként 3 frt 6 kr. tiszta haszonnal dolgozik az amerikai termelő, a mely a be-fektetett termelési költségekhez mérten 71% ha pedig a szállítási költséget is befektetés-nek tekintjük, 48% tiszta hasznot eredm-

nyez a buza termelésnél, nem számítva a visz-szatartott 2 hektoliter vetőmagot.

A második módja a buza termelés hasz-onnal való üzésének a haladott belterjes, inten-sív gazdálkodás.

Itt már nem azt kérdezzük, melyek ezen módnak a feltételei? Itt nincsen valasz-tas, mivel ott, a hol a föld ára magas, a ta-laj akár eredeti jelleménél, akár százados használatánál fogva szegény, a hol az állami és községi adók minden egyes hektárt, akár sokat, akár keveset terem, egyenlően és sok-szor súlyosan terhelnék; ott, ha buza és haszonnal akarunk termelni, azt csak inten-sívitással, azaz a termelés egyoldalúságának megszüntetésével, egyrésztől az állattenyész-tés, a takarmány termelés, másrésztől a ce-realiák és kapásnövények közötti helyes arány, a trágyázási képesség, a talaj és klimatikus viszonyoknak megfelelően, gondosan megalla-pított váltogazdaság útján létesített nagy ho-zammal érhetjük el.

A fentebbi feltételekből önként folyik, hogy a mint az ily viszonyok között a föld ára nagyobb, mint az első módnál jelzett kör-ülmények között, ugy egyszerűen az éven-kénti forgó tőkének is sokkal nagyobbak keil lenni, haszonnal csakis így üzemeltetve a gazdálkodás.

A gazdag talajon üzött külterjes gazdál-kodás hasonlítható egy magaslathoz, a melyen a gazda a kiaknázás első pillanatában áll; de a mely magaslattal az évenként a természet el-vett anyagoknak természetes, (mint a Nilus és más folyók kiöntései) vagy mesterséges (trá-gyázás) pótlása nélkül folyton súlyed, és év-tizedek, évszázadok múlva a gazdag termést képviselő magaslattal silány természet mélyéigé-re hanyatlak alá. Barmennyire változók legyenek az alapfeltételek, e két ellentetes pontot min-den ösculturával bíró ország elérte s időköz-ben a gazdálkodás módja a régi megszokás folytán második természeté vált, s a természet feltételeinek emelése, a melyégből ismét az emberi munka, a belterjes gazdálkodás segé-lyével mesterségesen létrehozott magaslattal — a bő termésre — emelkedni lassabban ment, s a lassubb uton csakugyan a legrég-ből nemzettek, mint például China legtovább jutottak.

Magára a buza termelésre névze a sok-oldalu és a földet javító belterjes gazdálkodás segé-lyével így emelkedtek fel ismét természet hozamaikban Belgium, Holland, Würtemberg, Scanainavia felsziget, Anglia és így találtak meg a buza haszonnal való művelhetőségének módját.

Belgium átlag 22 hektoliter buza termel hektáronként, de viszont drága belterjes gaz-dálkodása folytán átlag 12 hektoliter buza árára van szüksége, hogy egy hektárt meg-műveljen.

Hollandia 26 hektoliter, Würtemberg 29 hektoliter, Norvégia 16, mások szerint 20 hek-toliter, Anglia 26, mások szerint 29 hek-toliter termel hektáronként és ily módon ké-pesek, nagy befektetéssel ugyan, de nagy ho-zammal elérni, a minnek eredménye a buza termelés haszonnal való üzethése.

Látuk tehát, hogy a buza haszonnal való termelésének mezőgazdasági feltételei két vég-pont közt mozognak; de ezzel egyáltalában nem azt akartuk alitani, hogy csak eme két végponton lehet az előnyömet üzni. Hiszen az egészen külterjes s az egészen belterjes gaz-dálkodás üzését előíró feltételek között vannak végtelen számú stadiumok, a melyeken a gazda, a viszonyoknak megfelelően, a külterjes üzem-ről lassan átmenve a jobb vetőfogyásra, a föld jobb művelésére, javítására, trágyázására, a buza termelést haszonnal üzethi.

De a baj a külterjességről a bizonyos fokú belterjességre való átmenetnél ott rejlik, hogy a mint látszik, a megszokás hatalma nem en-gedi, hogy akkor, midőn az eddig követett kül-terjesség — hogy másokat ne említsünk — a talaj csökkenő termőképessége folytán változ-tatást, azaz, a gazdaságban többoldalúságot, vetőcsere, trágyázás, jobb művelés által a föld javítását igényelné: az nem történik meg; hanem hogy előbbi hasonlatunkkal éljünk, mint-egy bevárjuk, hogy a szűz, gazdag föld termő-képességének magaslattól a kimerülés mély-ségébe szálljon alá, és hogy a koronkint cseké-lyebb költséggel és megrázkodattal való esz-közölhetés az hozam emelésének mellőzzük és bevárjuk, [míg mintegy krízis-szerűleg átmenet nélkül, az egész rendszer reformálását kell végrehajtanunk.

A lassú és folytonos javítás egyik példáját szolgáltatja Franciaország. Bár átlagtermelése hektáronként messze alá a például felhozott és még több más államokétól, de jellemző, hogy buzahozama, mely 1820—1829-ik tíz év alatt 11-8 hektoliter volt hektáronként, 1871—1878. eső évek alatt 14-52 hektoliter emelkedett, azaz 51 évi szakadatlan javítással 2-72 hek-toliterrel, majdnem 24%-al javult.

Saját hazánk átlagos buza termése 1870—1874. évi átlag szerint 8-76, tavasz 7-34 hektoliterre, 1869—1876, 8 évi átlag szerint az összes buza 9-22 hektoliterre rug.

A szomszéd Ausztria mostohább talajjal ugyanakkor 12-72 hektoliter hozamot ér el hektáronként. — Szükségtelen felszámítanunk, hogy ha évi buza termésünk hektáronként csak egy hektoliterrel emelkedné, az a Magyar-országban és Erdélyben buzával bevetett, több mint 2 millió hektár területből csak 2 millió, a buza hektoliterjét pedig átlag 8 forintjával számítva, 16 millió forint nagyobb jövedelmet eredményezne; ha pedig 9-22 hektoliter termé-sünket csak az Ausztria által elért 12-72 hektoliterre lennének képesek emelni, az a

fentebbi egység számok alapján 7 millió hekto-literrel nagyobb termést és évenként 56 millió frttal nagyobb jövedelmet eredményezne. — Buzahozamunk oly csekély, hogy csakis Orosz-ország ér el kevesebbet és mindazáltal költségeink tetemesen nagyobbak, mint például a 12 hektoliter termelő Egyesült-Államokéi.

A magtermelés megszorítására, a föld jobb megművelésére, a mesterséges takar-mányok nagyobb mérvben való természetisére, az állattalomány szaporítására és tenyész-tésének emelésére, ennek segé-lyével termé-szetes, és ott a hol szükséges, mesterséges trágyával a föld javítására van szükségünk, hogy így az erősebb buzaplanta utóbbi években napirenden levő betegségeinket esélyei csök-kentsük, végeredményben pedig jobbat hek-táronként többet és így olcsóbban termelhesünk.

A mi buzáknak kivételét illeti, azt az orosz és amerikai versenyen kívül általában rendkívül nehezíti a szükségképeni szárazföldi ut, annak a nyugati szállítási árakhoz mérten minden arányt nélkülöző drágasága, a leg-utóbbi időben pedig ama szigorú protectionális rendszer, a melylyel Németország ugy vámtételei, mint vasutai szállítási egységárának alkalmazása által bennünk területéről s a nyugat- és északnyugatról kizárt. Hogy Né-metországra vonatkozólag ez állandóan így nem maradhaj, annak jelei már most is lá-talhatók; hogy pedig a szállítástól függő ver-senyképességünk javulni fog, arra névze vas-utainknak államosítása és az így nem tisztán financialis, hanem közgazdasági szempontból megállapítandó kiráza-politikától bizton jobb eredmény várható.

De a buza kivételünket gátló két körülmény mégis fennmarad. Ezek egyike az észak-ame-rikai Egyesült-Államok versenyé, melynél javulásra nincs kilátás; de meg Oroszorszá-gé, a fejlődő Ausztráliáé és a folyton épülő utak és csatornák által megnyitott, öntözési rend-szere által természetesen növekvő Kelet-Indiáé. A másik gátló körülmény drága termelésünk-ben rejlik, melynek elhárítása egyedül tőlünk függ, barmennyire nehéz legyen is az egy-oldalu magtermelés megszokásával szakítani, a szükséges tőkét amaz instructio beszerzé-séhez előteremteni, a mely nem a tisztán belterjes gazdálkodáshoz, hanem egyrésztől a föld jobb megműveléséhez, másrésztől a talaj javításához szükségesletlik.

HIRHARANG.

* **Ünnepélyesség.** Ő Felsőégének leg-magasabb születés napja alkalmával E hó 17-én esti 6 órakor a helybeli izr. zsinagógában disz-isteni tisztelet tartatot, melyen a helybeli köz-igazgatási tisztikar, a kir. bíróságok tagjai, a cs. kir. közös hadsereg és m. kir. honvédség tiszti-kara, a többi kir. hivatalok összes személyzete és nagy számú polgári díszes közönség vett részt. Este kivilágítás volt a városban és tér-zené a megyeház és tuzoltóság épülete előtt. Ma reggel ismét d. e. 9 órakor a reform., 10 órakor a róm. kath. és 11 órakor a gör. kel. egyházakban tartattak hála isteni tiszteletek, hol is a fennebb jelölt tiszti és hivatalnoki ka-rok ismét magyar díszben és teljes számban jelentek meg. Az ünnepély nagyszerűségét emeltek a közös hadsereg, a honvédség és az épen keresztülvonuló tuzérségből kirendelt dísz-csapatok, melyeknek pontos sortúze lélekeme-lőleg hatott az orgona mélabus hangja és a templomi énekek által áhitatában erősített és szeretett uralkodójának boldogságáért fohász-kodó hű alattvalók keblére.

Ma este a helybeli népkertben díszes sétá-zene és alkonyatkor tüzijáték rendeztetik a nagy nap megünnepelesére.

Az isteni tiszteleteken megjelent hivatalos személyek üdvözlésénél főispán ur ő méltósága táviratilag közlé belügyminiszter ur ő nagy-méltóságának, ki azt a legmagasabb trón szá-molya elé teendi le.

* **Személyi hir.** Hertelendy József fő-ispán ur ő méltósága Karlsbadból városunkba visszerkezett.

* **Közgyűlés.** Torontálmege törvény-hatósági bizottsága f. hó 29-én d. e. 10 órára főispán ur ő mélt. által rendkívüli közgyűlésre hivatalolt össze. A közgyűlés tárgysorozatát leg-közelebb közölni fogjuk.

* **Helyreigazítás.** „Zendülés Torontál-ban” czim alatt több lap azon hirt közlé, hogy Lajosfalva a jegyzőválasztás alkalmával zen-dülés ütött ki; a valóság érdekében kötelessé-günk, ezen eseményt ugy, ahogy történt, köz-ölni. A lajosfalvi jegyzői állomásra kilenczen pályáztak, ezek közül a képviselő testület 3-at nem jelölt ki, egyet, mert magyarul nem tudott, egyet, mert nem volt képesítve, egyet pedig, mert állítólag ismeretes igazga, hanyag egyén és mert ellene bányádi feljelentés is tétellett. A szolgabíró kihirdette a választók előtt az eredményt és mivel szavazást ki sem kért és a kijelöltek közül csupán Belicska neve han-goztatott, ezt egyhangulag megválasztott-ként jelenté ki. Ekkor egyik jelölt pártjához tartozó néhány illtas választó a terembe to-lakodott és ott lármájával a megválasztott jegyző felesketését és a hivatal átadását meg-akadályozá. Ez a tényállás, mely beadott fel-folyamodás folytán a megye bizottsága által fog tárgyalatni.

* **70 éves.** Bonnáz Sándor, csanádmegei püspök, folyó hó 11-én ünnepelte 70-ik szü-létnapját.

* **Révai-kör.** A n.-becskereki Révai-kör alapszabályai a belügyminiszter által a szokott záradékkal megerősítettek.

* **Gőzhajó.** A Nagy-becskerek-Temes-vár közt közlekedő gőzhajó ismét megkezdte forgalmát.

* **Hymen.** Lissatz János a torontáli takaréks és előgyelet könyvelője szombaton vezette oltárhoz Glatz E. kisasszonyt.

* **Vásár.** Az e hóban lefolyt n.-becske-reki vásár nem a legjobban sikerült; sok volt a kínáló és kevés a vevő.

* **Necrolog.** Popovics Pája szerb elemi tanító 17 éves hajadon leányát nagy részvét mellett temették el szombaton.

* **Halálozás.** Bója Gergely, volt buda-pesti tanfelügyelő egyetlen fia, Bója Gyula, pancsovai állami főreáliskolai tanár s ok-leveles gyógyszerész f. hó 8-án, életének 42-ik évében rövid szenvedés után elhunyt.

* **Beküldetett.** Szülésznői tanfolyam. A budapesti kir. tudomány-egyetemen az eddig fennforgott akadályok megszüntetésével a szülésznői tanfolyam ismét rendszeren fél-évenkénti folyamokban fog tartatni. Az I. félévi tanfolyamnál a felvételek szeptember 1-én kezdődnek s bezárólag 15-ig tartanak. A második félévi tanfolyamra a beiratások, 1882. január 5-től bezárólag 20-ig fognak tartani. Kellékek a felvételhez: a) kiállított erkölcsi és illetékességi bizonyítvány, c) rendszerint 20 évtől 40 évig terjedő élet-kor (melytől eltérés csak kivételes eset-ekben engedtetik), d) irás és olvasás, de mindenesetre legalább olvasni tudás.

* **A budapesti állami középirta-parta-noda.** Az új iskolai év közeledtével felhívjuk olvasóink általában a szülők és gyámok figye-lmét a budapesti állami középirtanodára. — Ez intézetnek az a célja, hogy benne építő-mesterek, pallérok s a különböző gyáriparagok számára magasabb képzettségű művezetők és oly ipa-rosok neveltessenek, a kik önálló műhelyeket, kisebb gyárakat ala-pítani, vezetni tudni. — Az új iskolai évben az intézetnek négy szakosztálya, u. m. az építészeti, gépészeti, veg-yészeti és fém-vasipari nyílik meg, s a gyakorlati oktatás czéljára szerkovács-, géplakatos- és mintaszabó mül-hely, a vegyészeti s fém-vasipar számára pedig nagyobb laborato-riumok rendeztetnek be. — Az inté-zetbe rendszeres tanulókul felvételnak azok: a) kik a gymnasium, polgári vagy realiskola négy alsó osztályát jó sikerrel bevégeztek; b) ipa-ros segédek és mindazok, a kik kellő készült-ségeket felvételi vizsgálat után bizonyítják. — A tanfolyam három évre terjed; a tanítás díjmentes. — A beiratások szeptember hó 1-5-öz napjától 15-ig tartanak, az előadások 15-én kezdődnek meg. — Az intézet helyisége van VIII. ker., Bodzafautca 28. sz. alatt. — Az igazgatóság megkeresésre mindenkinék szolg-ol bővebb felvilágosítással s gondoskodott arról, hogy a vidékről jövő tanulók az intézet épületében és annak szomszédságában jutányos szállást és ellátást találjanak. — Figye-lmetztjük különösen azon érdekelt szülőkét s gyámokat, a kik a Szent-istván ünnep alkalmával a fővárosba utaznak, ne mulasszák el az intézetet megismerléni s iránta személyesen tájékozást szerezni. — Nagyon itt van az idő, hogy a magyar ifjúság nagy része a tudományos és hivatalnoki pályáról — a hol már annyi elzúllott s a hol a proletariátus mind nagyobb mérvet ölt — a produktív munka, az ipar realisabb körébe tereltesék.

* **Prágában** a cseh nemzeti színház egészen leégett. Az épület csekély összegre az első cseh tüzikár-részvénytársulatnal volt biztosítva.

* **Salamoni ítélet.** Nagyváradon nem régen vásár volt, melyre a vásár előtt egy nappal három marhakereskedő is eljött 50,000 frttal megbelelve. Beszálltak egy ismert vendéglősné vendéglőjébe. Nehogy a járás-keles alkalmával a pénzt elvesztésék, átadták a vendéglősnének azon megbizással, hogy csak akkor adja vissza, ha mind a hárman kéri. — Nem sokára lélekészakadva fut az egyik kereskedő s társainak nevében kérte a pénzt, mondván, hogy szerencsés vásárt csináltak s a pénzre rögtön szükség-gük van. A vendéglősné a hosszas sürgető kérelemnek engedve, átadta az 50,000 frtot. Nem sokára megjött a másik két kereskedő s miután társukra egy ideig hiába várakoz-tak, világos lön előttük, hogy társuk a pénzzel megszökött. Most ezek a vendéglősnétől kérték pénzüket. A sarokba szorított asszony ügyvédek fordult, a ki azt felelte a kereskedőknek, hogy a vendéglősné igenis kifizeti az 50,000 frtot, de csak ugy, ha — mint ki volt kövte — mind a hár-man jönnek érte.

IRODALOM.

A Vasárnapi Ujság aug. 14-iki száma következő tartalommal jelent meg:

„Fiume Budapest.” — „Dalolj édes”. Költemény. Suomalainen Sámuel után. Finnből. Vikár Bélától. — „Martonyosiné csókja”. Rajz a népeletről. Irta Palotás Fausztin. — „A hazai ruténekéről”. Csopely Lászlótól. — „A falu rossza”. — „Nyoma veszett!” Angol regény. — „A nézésről munkálkodás közben”. — „Me-rénylet az Egyesült-Államok élnoke ellen”. — „Egyveleg”. — „Fiume”. — „A philosophus”. Gyulai Páltól. — „Bu-Amema”. — Irodalom és 33*

művészet, közintézetek és egyetek, egyház és iskola, mi újság? stb. rendes heti rovatok.

Képek: Gróf Szapary Géza. — Ciotta János. — A rutén népeletről: 1. Szepesmegyei juhász és két drótos a magurai járásból. 2. Sárosmegyei leány és zemléni fiatal házaspár. 3. Maramarosmegyei huczulok. 4. Galicziai huczulok. 5. Nászmenet a karavájjal Galiczia tartományi járásban. — A falu rossza. Baditz Ottó festménye. — Merénylet az Egyesült-Államok elnöke ellen. — A Fiumara torkolata. — Fiume.

A Világkrónika 33. száma következő tartalommal jelent meg:

A Jangada. Nyolcszáz mérföld az Amazonon. Verne Gyula regénye. (Képpel.) — Bradlaugh esete. — Fiuméből. (Képpel.) — Petőfi beszéde választóihoz. — Kalakaua király országa. — A Kamélia.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 forint, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 forint. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó-hivatalában (Budapest, egyetemutca 4-dik szám) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, felévre 1 forint. — E három hetilap mel-

léklapja a „Világkrónika” képes hetiközlöny megrendelési ára a Vasárnapi Ujság, Politikai Ujdonságok vagy a Képes Néplap előfizetői részére negyedévre 50 kr. — A „Politikai Ujdonságok” tetemesen bővített gazdasági rovattal és külön mellékletekkel jelen meg.

A Jogtudományi Közlöny 33-ik száma a következő tartalommal jelent meg:

Addictio. In diem addictio. Dr. Rontmeister Antal jogakad. tanártól. — A lopásról, tekintettel az illetékesre magyar büntető törvénykönyvünk szellemében. Sass Elemér járásbíró-sági joggyakoroktól. — Jogirodalom. — Törvénykezési szemle: Birói gyakorlat az első bíróságok feltétlen kötelezettsége tekintetében a felsőbb bírósági ítéletek kihirdetésére nézve. Csorba Karoly kir. alügyészétől. — Kell-e bizonyítani a korlátolt beismerésnél? Farkas Lajos ügyvédétől. — A telexkönyvi úgydarabok foganatosítása. — Különfelek.

Melléklet: Curiai határozatok. A „Jogtudományi Közlöny” előfizetési ára: felévre 6 forint, negyedévre 3 forint.

A torontalmegyei takaré- és hitelbank 1881. július havi forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek	
állása 1881. év június végével	ft. 380216.93
betételek július hóban	ft. 34940.65
összesen	ft. 415157.58
visszafejtések július hóban	ft. 8467.40
állása július végével	ft. 406690.18
II. Betéti levelek	
állása június végével	ft. 32300.—
betételek július hóban	ft. 5850.—
összesen	ft. 38150.—
visszafejtett július hóban	ft. 23350.—
állása július végével	ft. 14800.—
III. Folyó számlai üzlet	
tevélegesen egyenleg június hó végével	ft. 27053.05
kiadások július hóban	ft. 25080.28
összesen	ft. 52133.33
bevételeztetett július hóban	ft. 14643.57
tevélegesen egyenleg július végével	ft. 37489.76
IV. Leszámitolási üzlet	
a) bankváltók	
a tőreza állása június végével	ft. 451567.20
leszámitoltatott július hóban	ft. 150033.67
összesen	ft. 601600.87
visszafejtések július hóban	ft. 163104.78
a tőreza állása július végével	ft. 438496.09

b) hitelegyleti váltók	
a tőreza állása június végével	ft. 10128.—
állása július hó végével	ft. 10128.—
V. Előlegezések	
a) értékpapirokra	
állása június végével	ft. 9224.50
kiadott előlegek július hóban	ft. 518.—
összesen	ft. 9742.50
visszafejtett előlegek július hóban	ft. 281.—
állása július végével	ft. 9461.50
b) zálogokra	
állása június végével	ft. 9962.50
kiadott kölcsönök július hóban	ft. 753.—
összesen	ft. 10715.50
visszafejtett kölcsönök július hóban	ft. 406.—
állása július végével	ft. 10309.50
c) ingatlanokra	
állása június végével	ft. 18919.49
kiadott július hóban	ft. 9.—
összesen	ft. 18928.49
visszafejtett július hóban	ft. 218.60
állása július végével	ft. 18709.89
VI. Pénzforgalom	
készpénz egyenleg június végével	ft. 4620.87
bevételek július hóban	ft. 280025.39
összesen	ft. 280646.26
kiadott július hóban	ft. 283751.97
egyenleg július végével	ft. 6894.29

H I R D E T É S E K.

7675. sz. k. i. ex 1881. (137-22)

Hirdetmény.

Alólírott hivatal részéről ezennel közhírré tételik, hogy Nagy-Becskerek városának 1881. évi pótköltségvetési előirányzata az 1871. évi XVIII. t. cz. 115. §-a értelmében f. é. augusztus 10-től kezdve 15 napon át e város összes lakosságának betekínthetése végett a városi főszámvevői hivatalnál nyitva tartatik.

Kelt Nagy-Becskereken, 1881. évi augusztus 9-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

3797. sz. k. i. 1881. Pályázat. (143-3.1)

Bocsár községében lemondás folytán a község-szülésznöi állomás üresedésbe jövén arra a pályázat ezennel kiíratik.

Ez állomással egybekötött javadalmazás évi 90 forint valamint minden szülési esetenél 1 frtnyi megállapított díj élvezete.

Felhivatnak mindazon okleveles szülésznökök, kik ez állomásra pályázni óhajtanak, miszerint az 1876. évi XIV. t. cz. VII. fejezete értelmében felszerelt kérvényeiket f. é. szeptember 10-ig mint a választást megelőző napig nálam benyújtsák.

N.-Kikindán, 1881. évi augusztus 14-én.

Krsztonosits,
szolgabíró.

2570. sz. k. i. 1881. Pályázat. (140-3.1)

Deszk községben üresedésben álló jegyzői állomásra ezennel a pályázat hirdetik, s a választásnak megtartására a határidő folyó 1881. évi szeptember hó 10-ik napjának délelőtti 10 órájára tüzetik ki Deszk község-házánál.

Ezen állomással évi 400 forint fizetés, 40 forint földnyilvántartási díj, 35 forint napi díjaltalány, összesen 475 forint, szabad lakás a hozzátartozó 400 □-ölnyi házkerttel és a magánmunkálatokért k. szabályrendeletileg megállapított díjjárás van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, kik az 1881. évi XVIII. t.-cz. 74. §. 3-ik bekezdése által előírt kellekkel, valamint a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb nyelvet szó- és írásbelileg bírják, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket bezárólag f. é. szeptember 9-ik napjáig e szolgabírósnál benyújtsák, később beérkezők figyelmen kívül hagyatnak.

Tör.-Kanizsán, 1881. augusztus 13-án.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

1788. sz. 1881. Pályázat. (141-3.1)

Verbica községében üresedésben levő jegyzői állomásra ezennel a pályázat hirdetik, s a választás határideje folyó 1881. évi szeptember hó 5-ik napjának délelőtti 10 órájára tüzetik ki Verbica község-házánál.

Ezen állomással évi 400 forint készpénz fizetés, szabad lakás és község szabályrendeletileg a magán munkálatokért járó díjjárás van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, kik az 1871. évi XVIII. t.-cz. 75. §. harmadik bekezdése által előírt kellekkel s a hivatalos magyar nyelvet szó- és írásbelileg tökéletesen bírják, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket bezárólag folyó évi szeptember 4-ik napjáig e szolgabírósnál adják be, később beérkezők figyelmen kívül hagyatnak.

Tör.-Kanizsán, 1881. augusztus 13-án.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

78. szám 1881. (138-2.2)

Pályázati hirdetmény.

A nagy-szent-miklósi gazdasági iskolában több ösztöndíjas hely megüresedvén, azok betöltésére pályázat nyitatik.

Felvételi kellek:

1. Betöltött 16 év egészséges erős testalkat; (keresztlevél és orvosi bizonyítvánnyal igazolandó).

Felölös szerkesztő: Létmányi Nándor.

2. Az elemi iskolák sikeres bevégezése (több előképzettség előnyvel bír).

3. Szegénységi bizonyítvány.

Ezen helyeket elnyert tanulók ingyen étkezést és el-látást nyernek az intézetben.

Oly tanulók, kik a felvételi kellek 1-ső és 2-ik pont-jának felelnek meg: étkezésért havonta 14 frtot fizetnek s az intézetben ingyen bentlakást nyernek.

Az okmányokkal felszerelt folyamodvány augusztus hó végéig az intézet igazgatóságához küldendő be, honnet a fel vagy fel nem vételről az illetők szeptember 15-ik értesítetnek.

Az igazgatóság.

Árlejtési hirdetmény.

Torontalmegyébe bekebelezett Czernabara község előjárósága részéről ezennel közhírré tételik, miszerint a község képviselő testületnek határozata értelmében Czernabara község-házának újbóli felépítése kimondatván, miért is annak árlejtésen leendő kiadása, a folyó év és hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor fog a község-háza tanács-termében eszközöltetni.

Kikialltási ár 3444 forint 49 kr. oszt. ért. Árlejtési szándékozók a fenti összeg 5 százalékkaljánát bánatpénz fejében az árlejtési vezető bizottság kezéhez letenni kö-telesek.

Az árlejtési feltételek a jegyzői irodában naponta délelőtti 9-12, és délután 3-6 óráig megtekinthetők. Kelt Czernabarán, 1881. augusztus 11-én.

Gyorgyev Mita,
bíró.

(139-2.1)

Palásty József,
jegyző.

Szarvasmarha eladás.

Nagyságos Rohonczy Gedeon úr török-becsei nagybirtokosnak gulyájából 100 darab 4-éves tinó szabad kézből eladatik. — Venni szándékozók az uradalmi tisztartóságnál jelentkezhetnek.

Kropf Sándor,
urad. tisztartó.

(144-3.1)

A társas polgári és kereskedelmi tanodában

(előbb HAMPEL ANTAL)

(128-4.4)

Budapest, nagy korona-utca 13. szám,

a legközelebbi tanév szeptember hó 1-én veszi kezdetét, a beiratások augusztus 25-én kezdődnek. **Növendékek** teljes ellátás és felügyeletre is felvétetnek. Az egyes önkéntesi tanfolyamban felvétetnek még a társulatnál.

A tanoda tulajdonosai:

Grosz Gyula. Prasser József, igazgató.

300 darab szarvasmarhát

a török-becsei nagyréti legelőre a Rohonczy uradalom f. évi szeptember elejétől befogad; erre reflektálók a haszonbérlet feltételeit alólírottál Tör.-Becsén tudják meg.

(136-3.2)

Kropf Sándor,
urad. tisztartó.

Dr. Mangold Samu
ügyvédi irodája
Hunyady-utca 523. sz. I. em.
a Joanovits-féle házban van.
(142-1.1)

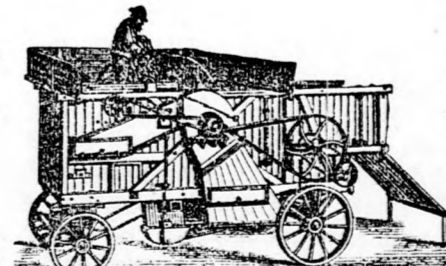
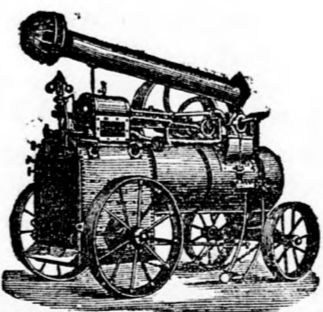
KOTZÓ PÁL

Budapest, Üllői-ut 18. sz.

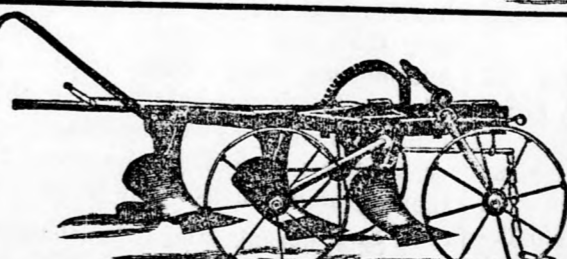
Ajánlja a május hó 2-án Adám tartott ekeverseny

az első díjjal: arany éremmel a második díj-jal: ezüst éremmel

kitüntetett szabadalmazott kettős és hármas ekéit

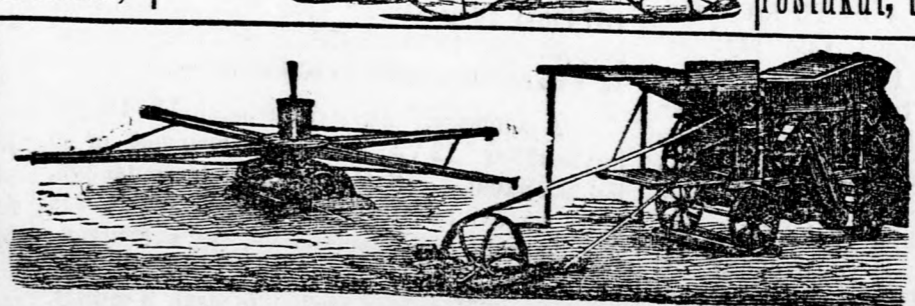

továbbá:
gőzcséplőgépeit
fa-, szén- és szalma-fűtéshez
gőzmozgonyait
űszőgőztisztító készülékkel,

továbbá:
járgánycséplőgépeit
tisztító szerkezettel vagy
anélkül
postákat, trióröket stb.

a gabonát placc-
képesen adják
zsákokba.

Árjegyzékek
hármentve.

(107-10.8)

Főmunkatárs: Gretes József.

Nyomatott kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.